

مجلس می خواهد قانون انتخابات را بکوبد و از نو بسازد؛

پیکر تراشی سیاسی - جناحی مفهوم «رجال» در بهارستان

محبوبه ولی

علی رغم اینکه شورای نگهبان سه سال پیش ویژگی های رجل سیاسی را مشخص کرد، مجلس اما از آن جایی که ظاهر اقتصاددار قانون انتخابات را بکوبد و با ملات خود بسازد، دیروز معیارهای رجال مذهبی و سیاسی برای نامزدی انتخابات ریاست جمهوری را تصویب کردند.

تعیین این معیارها در ماده ۲ طرح اصلاح قانون انتخابات ریاست جمهوری مجلس آمده است که محسن زنگنه، نماینده تربت حیدر به پیشنهاد حذف آن را داد. احمد امیرآبادی فراهانی، نماینده قم هم در موافقت با پیشنهاد وی اشاره کرد به اینکه در سیاست های کلی انتخابات آمده است که تعریف ویژگی ها و شرایط لازم برای تشخیص رجال سیاسی و مذهبی بودن نامزدهای ریاست جمهوری بر عهده شورای نگهبان است و تعریف این معیارها نیز دی ماه سال ۹۶ در جلسه شورای نگهبان به تصویب رسید.

استدلال هایی با رنگ و بوی سیاسی

او ادامه داد که ورود مجلس به این موضوع هم زمان بر است و وقت مجلس را می گیرد و هم اینکه شورای نگهبان آن را رد می کند و به مجلس ارجاع می دهد. با وجود این استدلال ها اما امیرحسین

قاضی زاده هاشمی، نایب رئیس مجلس در مخالفت با پیشنهاد حذف این ماده، گفت که ماده اصلی طرح مجلس، همین ماده است.

قاضی زاده هاشمی توضیح داد: زمانی که جریان انتخاب دولت ها و رئیس جمهورها را آسیب شناسی می کنیم و همچنین بعضی بی بنیامی که برخی از روسای جمهور در مسیر اقدامات خود دچار مشکلاتی می شوند، به دلیل نداشتن و یادقیق نبودن خصوصیات ماده ۲ در آنهاست.

او تاکید کرد: این معیارها باید دقیق و جزء به جزء احصا شود تا شورای نگهبان ببیند که این موارد در کاندیدای ریاست جمهوری وجود دارد یا خیر. به گفته قاضی زاده هاشمی، بسیاری از روسای جمهور، سابقه مدیریت و سسنوات طولانی و مسئولیت های کلان در کشور داشتند اما فاقد راهبرد، بینش و اعتقادی دقیق بودند و نسبت آنان با آرمان های انقلاب اسلامی، اصول اعتقادی، ولایت فقیه و دشمنی آنان با نظام سلطه روشن نبوده و این مسائل باعث مشکلاتی در کشور شده است.

در نهایت با این اظهارات و استدلال هایی که رنگ و بوی سیاسی دارند، ماده ۲ طرح مجلس مربوط به تعیین معیارهای رجال سیاسی - مذهبی، با ۱۵۵ رأی موافق، ۲۴

مجلس تصویب کرد منظور از ایرانی الاصل بودن، شخصی است که از پدر و مادر ایرانی که تابعیت اصلی ایران دارند، متولد شده باشد و منظور از «تابع ایران»، شخصی است که تابعیت اصلی ایرانی داشته باشد

رأی مخالف و هفت رأی موافق از مجموع ۲۲۵ نماینده حاضر در صحن تصویب شد.

متر و معیارهای سلیقه ای برای احراز صلاحیت

دلیل دیگر قاضی زاده هاشمی برای حفظ این ماده، این بود که به صورت دقیق و شفاف مشخص شود که چرا فردی به عنوان رجل سیاسی، مذهبی و مدیر و مدبر شناخته نشده و بدین طریق امکان پاسخگویی برای شورای نگهبان ایجاد شود.

اما نگاهی به ماده ۲، حاکی از این است که معیارهای مصوب مجلس نیز مانند آنچه در قانون اساسی و تعریف شورای نگهبان آمده، معیارهایی نسبی است که الگوی دقیقی برای تشخیص آنها وجود ندارد، مگر همان الگوهای سلیقه ای و جناحی.

اصل ۱۱۵ قانون اساسی تصریح می کند که رجال مذهبی و سیاسی باید واجد شرایط زیر باشند: ایرانی الاصل، تابع ایران، مدیر و مدبر، دارای حسن سابقه و امانت و تقوی، مومن و معتقد به مبانی جمهوری اسلامی ایران و مذهب رسمی کشور.

در تفسیری که شورای نگهبان زمستان ۱۳۹۶ از این اصل ارائه کرد نیز تعاریف گره خورده و بسط پیدا کردند اما همچنان نسبی و غیر قابل سنجش باقی ماندند. تنها چند مورد صریح و شفاف به آن افزوده شد. مثلاً عدم وابستگی کاندیدای مورد نظر به رژیم گذشته و موثر نبودن در تحکیم آن؛ همچنین وابسته نبودن به گروه های غیر قانونی و عدم محکومیت به اقدام علیه جمهوری اسلامی ایران و فقدان سوابق سوء امنیتی از جمله در فتنه سال ۱۳۸۸.

در ماده یک اعلام معیارهای رجال سیاسی و مذهبی اما شورای نگهبان می گوید: «مدبر، شخصی است که از توانایی پیش بینی و عاقبت اندیشی نسبت به امور، مبتنی بر عقلانیت و دانش صحیح برای اداره امور کشور برخوردار باشد و در بحران ها قدرت حل مشکلات و بسرون رفت از آنها را به نحو شایسته داشته باشد».

یا در جایی دیگر «صلاحیت علمی لازم جهت ایفای وظایف ریاست جمهوری» جزء معیارها آورده است. اما مشخص نیست که این «صلاحیت علمی» یا «توانایی پیش بینی و عاقبت اندیشی نسبت به امور» را چگونه باید تشخیص داد و دقیقاً از همین جا است که اختلاف سلیقه ها و تفسیرها آغاز می شود؛ از همین کلی گویی ها و مبهم گویی ها.

تکرار دوباره کلی گویی ها درباره مقوله ای نسبی

حال آنچه مجلس دیروز تصویب کرد نیز همین قدر کلی و مبهم است. در بندالف ماده مربوط به تعیین معیارهای کاندیدای رئیس جمهور، این ویژگی ها برای رجال مذهبی تعیین شده: ۱. اعتقاد و التزام عملی به ولایت مطلقه فقیه ۲. ثبات و استواری در اعتقاد و التزام به عقاید، احکام و اخلاق اسلامی از جمله انجام واجبات و تقید به ترک محرمات و اشتها به آن. ۳. بهره مندی از اطلاعات لازم در حوزه اعتقادات و اصول دین و مذهب تشییع در حد اثبات حقایق

دین اسلام و مذهب تشییع. ۴. احساس مسئولیت نسبت به امور دینی مردم و ترویج ارزش های دینی و انقلابی در جامعه، از جمله اعتقاد قلبی، اشتها و التزام عملی به انجام فریضه امر به معروف و نهی از منکر و بزرگداشت شعائر دینی. ۵. صداقت در گفتار و عدالت در رفتار با بررسی سوابق از جمله در گزارش های مرتبط با سمت ها و مسئولیت ها و ارائه آمارهای مرتبط.

بند (ب) معیارهای رجال سیاسی را تعیین کرده که بدین ترتیب است: ۱. بهره مندی از اطلاعات لازم و قدرت تحلیل در خصوص مبانی شکل گیری نهضت امام خمینی (ره) و نظام اسلامی و استمرار آن.

۲. تعهد و التزام عملی به نظام جمهوری اسلامی ایران، انقلاب اسلامی و قانون اساسی و همچنین درک و آشنایی نسبت به اصول این قانون و حدود صلاحیت ها و جایگاه قوای سه گانه و سایر نهادهای اساسی نظیر مجمع تشخیص مصلحت نظام، مجلس خبرگان رهبری، شوراهای و نهادهای مسلح.

۳. داشتن مواضع روشن و عملکرد شفاف راجع به جریان های غربگرا و اگر از طرفداران نظام سلطه در کشور تهدیدات و فتنه های بعد از انقلاب اسلامی.

۴. شناخت و آگاهی عمیق نسبت به امور داخلی، منطقه ای و بین المللی و نیز قدرت تحلیل مسائل جاری و آتی مبتنی بر مبانی و معیارهای انقلابی از قبیل حفظ استقلال همه جانبه و تمامیت ارضی کشور، عدم تعهد و گرایش به قدرت های سلطه گر، حمایت از مبارزه حق طلبانه مستضعفین در برابر مستکبرین و دفاع از حقوق همه مسلمانان.

۵. سابقه تلاش همه جانبه در تأمین و حفظ حقوق شهروندی و آزادی های قانونی و مشروع، وحدت ملی و تقویت آن، مصالح نظام اسلامی، منافع ملی و ترجیح آن بر منافع شخصی، گروهی، قومی و حزبی.

یک تبصره نیز به انتهای ماده افزوده شده که تصریح می کند: «خذ یادداشتن تابعیت و یا اقامت دائم از کشورهای بیگانه توسط داوطلب، والدین، همسر و فرزندان از مصادیق عدم التزام و تعهد به انقلاب و نظام جمهوری اسلامی ایران تلقی می شود».

معیارهای مصوب مجلس برای تعیین «رجال مذهبی و سیاسی» مانند آنچه در قانون اساسی و تعریف شورای نگهبان آمده، معیارهایی نسبی است که الگوی دقیقی برای تشخیص آنها وجود ندارد، مگر همان الگوهای سلیقه ای و جناحی

مجلس در این چند روزی که طرح اصلاح قانون انتخابات ریاست جمهوری را در دستور کار دارد، نشان داده که به موضوع تابعیت بسیار حساس است. این بحث چندین بار مطرح شده و تبصره اخیر نیز شاهدهی دیگر بر اهمیت نداشتن هر گونه تابعیت خارجی کاندیدای ریاست جمهوری برای مجلس است.

«ایرانی الاصل» کیست؟

مصوبه دیگر دیروز مجلس تعریف واژه «ایرانی الاصل» در قانون انتخابات بود. «ایرانی الاصل» اولین بار در قانون مشروطه مور استفاده قرار گرفت. مثلاً اصل ۳۷ قانون اساسی مشروطه که تاکید می کرد: «ولایتعهدی با پسر بزرگتر پادشاه که مادرش ایرانی الاصل باشد خواهد بود». یا اصل ۱۵۸ که می گفت: «هیچکس نمی تواند به مقام وزارت برسد مگر آن که مسلمان و ایرانی الاصل و تبعه ایران باشد».

اما نه آن زمان و نه پس از آن در هیچ یک از قوانین ایران تعریف دقیقی از «ایرانی الاصل» بودن ارائه نشد. حتی شورای نگهبان نیز تفسیری رسمی از آن منتشر نکرده است.

بهارستانی ها اما دیروز سعی کردند که تکلیف این موضوع را نیز روشن کنند. از این رو تصویب کردند که منظور از ایرانی الاصل بودن، «شخصی است که از پدر و مادر ایرانی که تابعیت اصلی ایرانی دارند، متولد شده باشد و منظور از «تابع ایران»، شخصی است که تابعیت اصلی ایرانی داشته باشد».

همچنین مقرر شد: «تابع ایرانی که تابعیت کشور دیگری را در گذشته داشته و یا افرادی که تابعیت ایران را به تازگی کسب کرده اند امکان حضور در انتخابات را ندارند».

روی موج کوتاه

آیت الله جنتی:

اظهارات رئیس جمهور علیه شورای نگهبان، خلاف قانون بود

آیت الله احمد جنتی، دبیر شورای نگهبان در جلسه دیروز این شورا، اظهارات اخیر رئیس جمهوری درباره شورای نگهبان را نادرست و حاشیه ساز خواند و گفت: من در تعجبم چرا در این شرایط که به دلیل سوء تدبیری های برخی مسئولان مردم با مشکلاتی همچون گرانی و تورم مواجهه هستند و همه باید جهت رفع آنها بکوشند، آقای رئیس جمهور اظهارات خلاف قانون اساسی علیه شورای نگهبان مطرح می کنند که اصلاً در شأن ایشان نبود. وی تاکید کرد: شورای نگهبان بر اساس نص صریح قانون اساسی به وظایفی که بر عهده اش قرار گرفته شامل تطبیق مصوبات با شرع مقدس و قانون اساسی، نظارت بر انتخابات و تفسیر قانون اساسی عمل می کند.

نماینده مجلس:

زیردریایی های آمریکایی را با تور ماهیگیری شکار می کنیم

فارس نوشت: آمریکا در دوشنبه هفته جاری از ورود زیردریایی اتمی خود به نام «یواس اس جورجیا» به خلیج فارس خبر داد. امیرحسین قاضی زاده هاشمی، نایب رئیس مجلس شورای اسلامی ایران در همین ارتباط به رسانه روسی «روسبالیوم» گفت: ایران با توجه به قابلیت های خود از تحرکات نظامی اخیر آمریکا در آب های خلیج فارس و ورود زیردریایی اتمی «یواس اس جورجیا» نگران نیست. وی افزود: همانطور که در سال گذشته توانستیم پهپاد آمریکایی را اسقاط کنیم اکنون نیز می توانیم به آسانی در عمق خلیج فارس، نهنگ های آمریکایی (زیردریایی) را با تور ماهیگیری شکار کنیم.

درخواست آیت الله مصباح برای بوسیدن پای رهبری

کانال ایست الله مصباح یزدی نوشت: «پنجم مردادماه حجت الاسلام و المسلمین محمدیان، مسئول ارتباطات حوزوی دفتر رهبر معظم انقلاب با آیت الله مصباح یزدی دیدار کردند. در انتهای این دیدار، حجت الاسلام و المسلمین محمدیان گفتند: «اگر نکته های خدمت آقا دارید بفرمایید من انتقال می دهم». آیت الله مصباح یزدی در پاسخ فرمودند: «خیلی دوست داشتم پای ایشان را ببوسم اما توفیق نداشتیم اگر شما توانستید به نیابت از بنده چنین کاری کنید، ممنون می شوم».

قطر:

خواستار گفت و گوی ایران و کشورهای عربی هستیم

سرگئی لاوروف وزیر خارجه روسیه که در مسکو میزبان وزیر خارجه قطر است بعد از این دیدار تاکید کرد که در این ملاقات درباره شکل گیری امنیت جمعی در خلیج فارس بحث شده است. به گزارش الجزیره، محمد بن عبدالرحمان آل ثانی، وزیر خارجه قطر نیز گفت که با همتای روسی خود درباره پرونده های مختلف منطقه از جمله مسئله هسته ای ایران و تحولات حاکم بر خلیج فارس تبادل نظر و رایزنی کرده است. وی تاکید کرد که دوحه خواستار گفت و گو و مذاکره بین کشورهای حاشیه خلیج فارس با ایران است و از هر گونه ابتکار عمل که منجر به ثبات در منطقه شود استقبال می کنیم.

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس:

وصل کردن خرید واکسن به FATF خیانت است

محمد صفایی دلونی، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی در گفتگو با مهر با اشاره به برخی از اظهارات دولتمردان درباره منوط بودن خرید واکسن کرونا به تصویب لایحه FATF گفت: برخی آب خوردن مردم را به مذاکره با آمریکا و تصویب برجام گره زدند و امروز با گروگان گرفتن سلامت مردم به دنبال تصویب لایحه FATF هستند. اگر واقعا واکسنی وجود دارد، قابلیت خرید آن نیز وجود دارد و وصل کردن خرید واکسن به FATF خیانت به کشور و مردم است. در گذشته نیز با اجرای برخی از تعهدات پروتکل های الحاقی با شناسایی دانشمندان هسته ای توسط دشمنان شروع به ترور آنها کردند و بسیاری فقط تماشاگر شدند.

خبر

وزیر کشور:

برگزاری انتخابات ریاست جمهوری در دو روز بعید است

وزیر کشور گفت: برگزاری انتخابات ریاست جمهوری در دو روز بعید است چون قانون یک روز برای برگزاری انتخابات در نظر گرفته است.

عبدالرضا رحمانی فضلی در حاشیه جلسه هیأت دولت در پاسخ به سؤالی درباره تصمیم گیری وزارت کشور برای برگزاری انتخابات ریاست جمهوری با توجه به ویروس کرونا اظهار کرد: ما در حال بررسی این مسئله هستیم و از همه دستگاه ها کمک خواستیم که به ما نظر بدهند. علاوه بر این نمونه های کشورهای دیگر را هم که انتخابات خود را در

حسین مرعشی پاسخ می دهد:

مصوبه انتخاباتی مجلس چگونه به تایید شورای نگهبان خواهد رسید؟

موضوع همراهی خواهد کرد. حسین مرعشی در گفت و گویی با انتخاب دربارہ طرح اصلاح قانون انتخابات ریاست جمهوری در مجلس افزود: آنچه که باید منتظرش مانند تا توانیم ارزیابی بهتری از این اتفاقات داشته باشیم، این است که ببینیم شورای نگهبان چه برخوردی با این طرح اصلاحی مجلس خواهد داشت.

مرعشی تصریح کرد: این کاری که مجلس انجام داده است را باید چنین ارزیابی کرد که مجلس کنونی یک مجلس نواصولگراست که

در انتخاباتی با رقابت بسیار کم و حضور کم مردم شکل گرفت و در نهایت یک اقلیتی در آن حاکم شدند. بنابراین بدیهی و طبیعی خواهد بود که این اقلیت حاکم به دنبال آن باشند که برای انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۰ دوباره زمینه مشارکت و رقابت کم و محدود را فراهم کرده و از طریق آن حاکمیت خودشان را به قوه مجریه تسری بدهند.

...باش تا صبح دولتت بدمد

این فعال سیاسی اصلاح طلب همچنین با اشاره به اظهارات برخی از فعالان سیاسی مبنی بر

برگزاری انتخابات در ۲ روز، تصریح کرد: بر اساس قانون برگزاری انتخابات در یک روز انجام می شود و در قانون چنین چیزی که انتخابات در ۲ روز برگزار شود را نداریم.

اینکه طرح انتخاباتی مجلس در راستای حمایت از نامزدی چهره های خاصی برای انتخابات آینده است، تصریح کرد: من فکر می کنم که در مجموع این اقدامات مجلس به نفع جریان های میانه رو و اعتدالی تمام خواهد شد. اقدامات امروز مجلس یک درس بزرگ سیاسی برای مردم و سیاسیون و احزاب کشور بود. اینکه برخی فکر می کردند ولو در سطح محدود نباید در رقابت های انتخاباتی مجلس شرکت کرد و برخی مردم تصور می کردند که حضور در

انتخابات مجلس خیلی اهمیتی ندارد، امروز نتیجه کارشان را دیدند. نماینده ادوار مجلس با انتقاد از عملکرد مجلس یازدهم، گفت: هنوز در ابتدای عمر مجلس یازدهم هستیم و به قول معروف «این تازه از نتایج سحر است؛ باش تا صبح دولتت بدمد». حالا باید منتظر اقدامات بعدی مجلس در انتخابات شورا های اسلامی شهرها و روستاها بود. گسترده نامزد ها باشیم و بعد از آن هم ممکن است اقدامات دیگری در این مجلس رقم زده شود.